

30.1.2024

Seurakunnille

Sisältää: Kirkon palkkakilpailukykyratkaisuun sisältyvän järjestelyerän neuvottelut seurakunnissa

1. Järjestelyeräneuvotteluun varattavan palkkasumman määrittäminen ja käyttö
2. Paikallisen järjestelyerän kohdentaminen ja kustannuksen laskeminen
3. Neuvotteluprosessi ja sen aikataulu seurakunnassa
4. Paikallisen neuvottelutuloksen ilmoittaminen KiT:lle

Kirkon palkkakilpailukykyratkaisuun sisältyvän järjestelyerän neuvottelut seurakunnissa

Kirkon pääsopijaosapuolet ovat sopineet kirkon palkkakilpailukyvyyn turvaamiseksi palkkojen tarkistuksista vuonna 2024. Palkkaratkaisusta on informoitu seurakuntia yleiskirjeellä 3/2023. Tässä yleiskirjeessä selostetaan palkkaratkaisuun sisältyvän paikallisen 0,5 %:n järjestelyerän suuruuden määrittämistä, kustannusten laskemista sekä paikallista neuvotteluprosessia ja aikataulua. Paikallista järjestelyerää koskeva paikallinen neuvottelu koskee vain yleisen palkkausjärjestelmän peruspalkkoja. Kirkon työmarkkinalaitos kerää neuvottelujen jälkeen syksyn 2024 kuluessa seurakunnilta tilastollista tietoa varten, millaisiin järjestelyeräratkaisuihin paikallisesti on päädytty.

Seurakuntia pyydetään tutustumaan huolellisesti tähän yleiskirjeeseen yhdessä pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiesten kanssa.

1. Järjestelyeräneuvotteluun varattavan palkkasumman määrittäminen ja käyttö

Järjestelyerän suuruus on 0,5 prosenttia seurakunnan yleisen palkkausjärjestelmän piirissä oleville viranhaltijoille ja työntekijöille vuonna 2023 maksettujen peruspalkkojen yhteenlasketusta palkkasummasta. Kirkon palvelukeskus Kipa ilmoittaa kullekin seurakunnalle sen maksaman palkkasumman suuruuden helmikuun 2024 kuluessa. Kipan toimittamaan peruspalkkojen palkkasummaan ei sisällytetä kokemuslisiä tai suorituslisiä.

Peruspalkka tarkoittaa yhteissummaa kunkin viranhaltijan ja työntekijän vaativuusryhmän mukaisesta vähimmäispalkasta sekä mahdollisesta vaativuusosasta ja erityisestä osasta. Kipan seurakunnalle ilmoittaman peruspalkkojen kokonaispalkkasumman lisäksi Kipan ilmoitus sisältää myös taustatiedoksi henkilöihin perustuvan erittelyn kullekin viranhaltijalle ja työntekijälle vuoden 2023 aikana maksetun peruspalkan määrästä.

Peruspalkkoja koskevaan palkkasummaan on sisällytetty paitsi työssäoloajalta maksetut palkat myös lomapalkat sekä sairausajan palkat. Perhevapaiden ajalta maksetut palkat on kuitenkin vähennetty peruspalkkasummasta. Lomarahoja ei ole otettu mukaan palkkasummaan eikä niitä oteta kustannuksia laskettaessa huomioon.

Kipan ilmoittamaan palkkasummaan eivät sisälly muiden palkkausjärjestelmien palkat (seurakuntien ylimmän johdon palkat, tuntipalkat tai Liitteen 5 mukaiset palkat) eivätkä ne ole neuvottelujen kohteena.

Neuvotteluja varten seurakunnassa määritellään neuvottelujen kohteena oleva vuositason järjestelyeräsumma kertomalla Kipan ilmoittama vuosipalkkasumma 0,5 prosentilla. Näin saatu summa tulee käyttää kokonaan yleisen palkkausjärjestelmän peruspalkkojen tarkistuksiin. Käytettävä summa ei saa alittaa neuvotteluun varattavaa summaa, mutta se voi lievästi ylittää sen, koska kohdennettavista palkantarkistuksista aiheutuvaa yhteissummaa on käytännössä vaikea sovittaa eurolleen paikallisen järjestelyerän suuruuteen.

Esimerkki järjestelyerän määrittämisestä:

Seurakunnan Kipalta saama peruspalkkojen palkkasumma vuodelta 2023 on 1.250.000 €. Järjestelyerän suuruus on $0,5 \% \times 1.250.000 \text{ €} = 6.250 \text{ €}$. Tämä eurosumma tulee käyttää vuositasolla kokonaisuudessaan peruspalkkojen tarkistuksiin. Kuukausitasolla summa riittää yhteensä noin 520 euron suuruisiin peruspalkkojen tarkistuksiin (= $6.260 \text{ €}/12$).

2. Paikallisen järjestelyerän kohdentaminen ja kustannuksen laskeminen

Seurakunnassa kustannukset järjestelyerällä tarkistettavista peruspalkoista lasketaan ensin tehtävittäin kuukausitasolla. Jos järjestelyerää suunnataan osa-aikaiselle, kustannuksena käytetään osa-aikaisen viranhaltijan/työntekijän osa-aikapalkan mukaista kuukausikustannusta, ei palkkaperusteena olevan 100 %:n palkkatason mukaista kustannusta. Kuukausittaisen kustannuksen muuntamiseksi vuosikustannukseksi tarkistuksesta aiheutuvat kuukausittaiset kustannukset lasketaan yhteen ja kerrotaan luvulla 12. Vuosikustannuksen on oltava vähintään Kipan ilmoittamasta koko vuoden 2023 palkkasummasta laskettu 0,5 %:n mukainen summa. Jos järjestelyerää suunnataan määräaikaiseen tehtävään, kuukausikustannus muunnetaan kokonaiskustannukseksi käyttämällä kertoimena 12 kuukauden sijasta palvelussuhteen keston täysien kuukausien lukumäärää. Kustannuksiin ei lasketa mukaan henkilöstön sivukuluja, vaan pelkät peruspalkat.

Esimerkki kustannusten laskemisesta:

Seurakunnan järjestelyerän suuruus on edellisessä esimerkissä sanottu 6.250 €/vuosi (noin 520,83 €/kk). Järjestelyerä suunnataan vakinaiselle henkilöstölle peruspalkkojen erityisiin osiin seuraavasti:

- Kahteen virkaan/työsuhteeseen a' 85,00 €/kk
- Kolmeen virkaan/työsuhteeseen a' 75,00 €/kk
- Kolmeen virkaan/työsuhteeseen a' 45,00 €/kk

Korotusten yhteenlaskettu kustannus kuukaudessa on 530,00 € (= 2 x 85 + 3 x 75 + 3 x 45) ja vuodessa 6.360,00 €. Lopputulos ylittää lievästi lasketun järjestelyeräsumman.

Palkantarkistukset ovat luonteeltaan pysyviä tehtäväkohtaiseen palkkaan tehtäviä tarkistuksia. Kyse ei ole viranhaltijan/työntekijän suoritukseen perustuvasta tarkistuksesta, vaan palkkakilpailukykyasiasta

3. Neuvotteluprosessi ja sen aikataulu seurakunnassa

Työnantaja kutsuu pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiehet aloittamaan pääsopimuksen 13 §:n mukaiset järjestelyeräneuvottelut:

13 § Täytäntöönpanoneuvottelu

1 mom. Täytäntöönpanoneuvottelun käyminen

Täytäntöönpanoneuvottelu käydään, kun Kirkon virka- ja työehtosopimuksen mukaisen etuuden tai veloitteen tai muun järjestelyn täytäntöönpano edellyttää paikallista neuvottelua ja sen perusteella tehtävää seurakunnan viranomaisen päätöstä. Neuvottelussa pyritään yhteisymmärrykseen.

2 mom. Täytäntöönpanoneuvottelupöytäkirja

Neuvottelusta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään neuvottelutulos, tai jollei sellaista ole voitu saavuttaa, osapuolten näkemykset perusteluineen. Seurakunnan asiassa toimivaltaisen viranomaisen päätös täytäntöönpanoneuvottelussa käsitellyssä asiassa on annettava mahdollisimman pian tiedoksi toiselle neuvotteluosapuolelle.

Jos jollekin pääsopijajärjestölle ei ole valittu seurakuntaan pääluottamusmiestä, noudatetaan pääsopimuksen 2 § 3 momentissa sanottua.

Seurakunnan saatua Kipalta ilmoituksen vuoden 2023 palkkasummasta järjestelyeräneuvotteluihin on syytä ryhtyä mahdollisimman pian kutsumalla ammattiliittojen pääluottamusmiehet neuvottelun aloituskokoukseen. Täytäntöönpanoneuvottelujen alussa hahmotetaan paikallisen prosessin kulku, tarvittavien neuvottelukokousten alustava määrä sekä aikataulu, joka oletetaan tarvittavan neuvotteluihin. Suurissa seurakuntatalouksissa neuvotteluihin tarvittava aika ja kokousten määrä on luonnollisesti suurempi kuin pienissä talouksissa. Joka tapauksessa neuvottelut on saatettava päätökseen siten, että kirkkoneuvosto tai seurakuntayhtymissä yhteinen kirkkoneuvosto ehtii tehdä asiassa päätöksen ennen

1.9.2024, jotta palkantarkistukset saadaan toteutettua ensimmäisen 1.10.2024 jälkeen suoritettavan palkanmaksun yhteydessä. Seurakunnan tulee siis ilmoittaa palkantarkistukset täytäntöönpantavaksi Kipaan viimeistään 1.9.2024. Jos paikallinen ratkaisu saavutetaan jo kevään 2024 kuluessa, se ilmoitetaan Kipalle tällöin.

Neuvotteluissa pyritään yksimieliseen ratkaisuun. Tavoitteena on suunnata järjestelyerä sellaisten tehtävien peruspalkkoihin, joissa on paikallisesti arvioiden suurimmat haasteet joko saada rekrytoitua uutta henkilöstöä tai pidettyä olemassa oleva henkilöstö palveluksessa. Mikäli neuvotteluissa ei voida saavuttaa yksimielisyyttä, työnantaja päättää järjestelyerän kohdentamisesta. Tällaisessa tilanteessa työnantajan tulee pyrkiä suuntaamaan järjestelyerä ensisijaisesti niihin kohteisiin, joista on ollut yksimielinen käsitys, vaikka yksimielistä kokonaisratkaisua ei olisi saavutettu.

Neuvottelujen lopputuloksesta laaditaan pöytäkirja, johon kirjataan neuvottelujen lopputulos. Jos neuvotteluissa ei kyetä saavuttamaan yksimielisyyttä, pöytäkirjaan merkitään kaikkien osapuolten näkemykset perusteluineen. Tällaisessa tilanteessa esittelevä viranhaltija tekee esityksen kirkkoneuvostolle tai seurakuntayhtymissä yhteiselle kirkkoneuvostolle järjestelyerän jakamisesta.

4. Paikallisen neuvottelutuloksen ilmoittaminen KiT:lle

KiT on valvontavelvollinen siitä, että järjestelyerä toteutetaan seurakunnissa allekirjoituspöytäkirjan mukaisesti. Kun järjestelyeriä on ollut seurakuntien käytävissä harvoin, KiT on päättänyt kerätä kaikilta seurakunnilta tietoa siitä, miten järjestelyerä on paikallisesti toteutettu. KiT lähettää seurakunnille ensi syksynä sähköisen lomakkeen, jolla ilmoitetaan muutama tieto järjestelyerän paikallisesta toteuttamistavasta. Pääsopijajärjestöt tarkastelevat yhdessä, miten järjestelyerä on seurakunnissa jaettu.

Työmarkkinajohtaja   Anna Kaarina Piepponen

Lakimies   Timo von Boehm